
8. BOUWEN, GROEPEN EN VAKKEN

Indeling in bouwen

Eerder heeft u kunnen lezen dat ons onderwijs gebaseerd is op het uitgangspunt dat kinderen in hun ontwikkeling verschillende fasen doorlopen:

- Het jonge kind (tot ongeveer 7 jaar) is vooral gebaat bij spelend en bewegend leren
- Daarna volgt de periode van het inoefenen van cognitieve basisvaardigheden (tot 7 tot 9 jaar)
- Tenslotte gaat het kind al die vaardigheden vooral toepassen en verder ontwikkelen (tot einde basisschool)

Op basis hiervan bieden wij ons onderwijs aan in 3 bouwen

- Onderbouw (groep 1-2-3)
- Middenbouw (groep 4-6)
- Bovenbouw (groep 7-8)

In de onderbouw worden de basisvakken apart aangeboden aan groep 1-2 en aan 3. Veel activiteiten gebeuren gezamenlijk of in hoeken of groepjes.

Dagstart

's Morgens beginnen we in alle groepen met de dagstart. Alle leerlingen zijn dan aan het lezen.

De dagstart duurt tot ongeveer 8.45 uur. Daarna beginnen de kinderen met een andere les.

Bij groep 1-2 beginnen de leerlingen aan een activiteit die klaar is gezet voor hun kleurengroep.

Activiteiten in groep 1-2

We werken meestal n.a.v. een thema of project. Deze thema's/projecten worden gezamenlijk door de leerkrachten gekozen. We laten ons inspireren door wat er onder de kinderen leeft.

Binnen een thema/project leggen we afwisselend het accent op de diverse ontwikkelingsgebieden zoals bv. taalontwikkeling, werken met hoeveelheden, muzikale vorming, bewegingsonderwijs.

Tijdens het werken hebben we per dag een aantal verschillende opdrachten en vrije keuzes. Wat moeten kinderen in groep 1 en 2 zoal leren, om te kunnen gaan lezen, schrijven en rekenen?

- Verschillen zien tussen voorwerpen, plaatjes en letters; verschillen horen tussen klanken; verschillen zien tussen hoeveelheden.
- Begrippen zoals vooraan, achteraan, eerste, middelste, laatste, letter, woord, zin.
- Begrippen zoals veel, weinig, evenveel, meer, minder, eraf, erbij.

- Tellen tot 20, de cijfers van 1 tot 20 herkennen, getalbegrip, kennis van vormen, begrip van meten en wegen, sorteren en ordenen.
- Voorbereidende schrijfoefeningen.

Tijdens het werken met materiaal worden veel verschillende activiteiten aangeboden waarin deze begrippen een rol spelen.

De taalontwikkeling, m.n. de woordenschatontwikkeling en het begrijpend luisteren van kleuters, krijgt veel aandacht. In dit kader is een heel centrale activiteit voorlezen en spreken over de verhaallijn en de nieuwe woorden en begrippen.

Wij volgen de ontwikkeling van de kinderen middels “leerlijnen” . (Parnassys). Observaties van de leerkracht worden daarbij verwerkt. Na ieder project worden de beheerste leerlijnen individueel bijgewerkt en worden op basis van het inzicht dat dit oplevert, activiteiten gepland in het volgende thema. Hierbij gaat het om reken- en taalleerlijnen, maar ook om grote en kleine motoriek, autonomie, creatieve en muzikale ontwikkeling.

Voor het bewegingsonderwijs in de kleutergroepen is geen speciale gymkleding nodig. Wel raden wij u aan voor gymschoenen met een makkelijke sluiting te zorgen. (Bij voorkeur geen vetersluiting.)

Vervroegd naar groep 2 of 3

In het kalenderjaar waarin een kind zes jaar wordt, gaat het in principe naar groep 3; met andere woorden, er is geen “1-oktober-grens” meer. Wel wordt met name bij de jongste leerlingen (die tussen 1 oktober en 31 december zes jaar worden) goed gekeken of de overgang naar groep 3 verantwoord is. Hiertoe wordt gekeken naar de totale ontwikkeling van de leerling. Beslissingen worden altijd in overleg met de intern begeleider en de ouders genomen. De uitwerking van dit beleid is terug te vinden op de website.

Speciale basisvaardigheden vanaf groep 3

Lezen

Op onze school leren de kinderen lezen middels de methode Veilig leren lezen. De kinderen leren er niet alleen mee lezen, maar de methode helpt hen ook om andere aspecten van de taal te ontwikkelen: het spreken en luisteren, de woordenschat uitbreiden, spelling en verhalen schrijven. De methode hebben we aangepast aan onze manier van werken, nl. het aanbieden van leerstof binnen een betekenisvolle context, zodat de betrokkenheid van de leerlingen optimaal is.

Ongeveer elke 5 weken komt er een nieuw thema of onderwerp aan de orde. De thema's hebben altijd relatie met de leefwereld van het kind. Daardoor leren de kinderen in allerlei

situaties 'taal' gebruiken. Daarnaast is er speelse oefenstof, zodat de kinderen veel leren en snel vooruit gaan.

Nadat de kinderen de basis van het lezen hebben geleerd, gaan wij deze vaardigheid verder oefenen met "Veilig en vlot" en "Vloeiend en vlot". Hiernaast krijgen de kinderen eigentijdse leesteksten om hun leesvaardigheid mee te vergroten. Naast de leesteksten uit de methodeboekjes gebruiken wij hierbij ook boeken uit onze schoolbibliotheek.

Rekenen

In de groepen 3,4 en 5 baseren we ons op de leerlijnen van het SLO. Wat kinderen moeten kunnen en kennen, is omschreven en de activiteiten die worden aangeboden zijn gericht op beheersing van de leerlijnen.

In groep 3 wordt daarbij gewerkt met de methode Sem-Som, waarbij handelend, bewegend en spelend leren hand in hand gaan met werken op papier

Vanaf groep 4 wordt De Wereld in Getallen ingezet. Dagelijks is er ruimte voor instructie en verwerking. Kinderen rekenen "op papier" en oefenen daarnaast digitaal op hun chromebook. Daarbij hebben leerkrachten ook de gelegenheid verlengde instructie aan kinderen die dat nodig hebben, te geven en kinderen die een verdiepingsaanbod nodig hebben.

Technisch lezen

Het voortgezet lezen kan gesplitst worden in: VTL (Voortgezet Technisch Lezen) en begrijpend lezen.

VTL: Het programma VTL is globaal bedoeld voor leerlingen van eind groep 3 t/m groep 6. Per jaar worden gemiddeld drie niveaus doorlopen. De overgang naar een volgend niveau wordt bepaald door de leerkracht d.m.v. toetsing en observatie. Dagelijks wordt met enkele kinderen gelezen om de kwaliteit van het lezen te kunnen volgen, maar ook om kinderen te adviseren bij de keuze van te lezen boeken.

Stillezen: Op onze school is een centrale schoolbibliotheek waarin de boeken op leesniveau zijn gegroepeerd. Dagelijks kunnen de leerlingen op een vaste tijd, onder begeleiding van een bibliotheekouder, hun boek ruilen.

Lezen speelt een zeer belangrijke rol in de ontwikkeling van het lezen. Vanaf dit jaar werken we intensief samen met de West-Friese bibliotheken om de leesmotivatie verder te optimaliseren, maar ook om het thuislezen te stimuleren. In de loop van dit jaar kunnen kinderen ook boeken lenen die mee kunnen naar huis.

Begrijpend lezen:

Naast technisch lezen is begrijpend lezen een zeer belangrijk vakgebied. Hiervoor gebruiken we de methode Nieuwsbegrip XL: instructielessen in de klas, gecombineerd met

tekstverwerking en woordenschat op de computer. De methode gaat uit van actuele teksten, veelal nieuws dat ook terug te vinden is in het schooltv-weekjournaal.

Nederlandse Taal

Voor taal en spelling werken we met de methodes Taal op Maat en Spelling op Maat.

1. Taalverwerving waarin veel aandacht wordt besteed aan de uitbreiding van de woordenschat binnen betekenisvolle situaties. Daarnaast is er veel aandacht voor grammatica en communicatie. Taal gebruik je immers om te communiceren.
2. Spelling is een aparte leerlijn. In groepen 4, 5 en 6 werken we met een nieuwe methode "Staal-spelling". Het is de bedoeling dat deze de komende jaren ook in de overige groepen ingezet gaat worden.

Naast de methode zijn er nog bijbehorende computerprogramma's die het vak Nederlandse Taal ondersteunen.

Schrijven

In de groepen 3 t/m 6 is er methodisch schrijfonderwijs. Vanaf 2017-2018 gebruiken we de methode Pennenstreken. Deze sluit aan bij de leesmethode Veilig leren lezen. In de tweede helft van groep 3 krijgen de kinderen een vulpen, die schrijftechnisch aan betere eisen voldoet dan een balpen. Vanaf groep 7 werken kinderen aan een eigen handschrift. Dan is blokschrift ook een mogelijkheid; tempo en leesbaarheid zijn dan de belangrijkste criteria.

Godsdienst/levensbeschouwing

Het vak godsdienstige vorming/levensbeschouwing wordt gegeven middels de methode Hemel en Aarde. De vijf thema's worden vooraf toegelicht in een ouderbrief die wij steeds op de website plaatsen. (zie hoofdstuk 1)

Actief burgerschap en sociale integratie

Kinderen moeten volwaardige democratisch burgers worden in onze samenleving. Het is belangrijk dat men de verschillen in gewoontes, cultuur, geloof, normen en waarden bespreekbaar maakt. Vooroordelen kunnen worden tegengegaan door een open communicatie en juiste informatie.

Waarom hoort burgerschapsvorming ook op onze school thuis?

In de eerste plaats omdat we als school vinden dat we vanuit onze identiteit een bijdrage kunnen en moeten leveren aan een maatschappij waarin naar elkaar wordt omgezien.

In de tweede plaats omdat de school een samenleving in het klein is. In de klas en op het schoolplein vinden gebeurtenissen plaats die ook voorkomen in de echte samenleving. Op school mogen de leerlingen voor hun mening uitkomen. Zij leren respect te hebben voor

mensen die anders zijn of anders denken. Zij leren wat zij moeten en mogen in de maatschappij. Steeds vaker kunnen zij meedenken en -beslissen over afspraken die met school te maken hebben. Daarmee maak je leerlingen ook verantwoordelijk voor hun doen en laten, want zij hebben zelf meegeholpen die afspraken en regels te maken.

Hoe brengen we burgerschapsvorming en integratie in de praktijk?

Hierbij kunt u denken aan:

- Gedragsregels, hoe gaan wij met elkaar om in deze school. We gebruiken hiervoor de Kanjertraining.
- Vanuit onze katholieke levensbeschouwing geven we zaken als solidariteit, naastenliefde en respect voor anderen een actieve plaats in ons onderwijs. We gebruiken hierbij de methode voor levensbeschouwing Hemel en Aarde.
- In onze begrijpend leesmethode komen regelmatig maatschappelijke onderwerpen aan de orde, die uitnodigen om er je mening over te vormen
- We streven ernaar om eens in de twee jaar een Goede doel-actie te organiseren in samenwerking met de oudercommissie .
- Binnen de diverse vakgebieden worden de kinderen d.m.v. het gebruik van methodes in aanraking gebracht met andere culturen, leefwijzen en godsdiensten.
- We werken zeer regelmatig met coöperatieve werkvormen.
- Er is per bouw een doelenoverzicht gemaakt. In april wordt jaarlijks vastgesteld wat gepasseerd is en wat nog niet, opdat alles aan de orde komt.

Als team proberen we in de contacten met de ouders een laagdrempelige school te zijn. We zijn van mening dat we samen met de ouders een belangrijke taak hebben bij de opvoeding van kinderen.

Actief burgerschap en sociale integratie zijn verweven in heel veel lessen.

De school heeft een beleidsstuk gemaakt over burgerschap en sociale integratie. Indien u belangstelling heeft, kunt u dit beleidsstuk opvragen bij de directie.

Engels

Op onze school wordt vanaf oktober 2019 aan alle groepen Engels gegeven m.b.v. de methode English Premium. Dit is een lesmethode met een doorgaande leerlijn van groep 1 t/m 8. Het betreft een internationale methode die grotendeels digitaal is en waarbinnen de leerlingen volledig op hun niveau werken. Door zg. slimme doelen te stellen kan ingeschat worden op welk eindniveau een kind kan uitstromen. Door deze opzet zullen kinderen aan het eind van de basisschool zo mogelijk ook zonder problemen tweetalig onderwijs kunnen instromen.

De opbouw van de methode voor groep 1 tot en met 4 is concentrisch, d.w.z. in groep 3-4 werken we met dezelfde thema's als in groep 1-2. Alleen verandert de invulling van de prentenboeken, liedjes, een groot deel van de themawoorden en de lesactiviteiten. De

thema's sluiten goed aan bij de thema's die al in de klas aan bod komen, zoals de seizoenen, vakantie en vieringen.

Vanaf halverwege groep 4 werken kinderen individueel in hun programma. Om het spreken te onderhouden worden kinderen op hun niveau regelmatig begeleid met spreeksessies. Drie keer per jaar vinden er "high-five" weken plaats. In de klas zullen dan begroetingen en allerlei activiteiten plaatsvinden in het Engels...

Wereldoriënterende vakken

Algemeen

Vanaf groep 6 worden spreekbeurten gehouden. De leerlingen kiezen zelf een informatief onderwerp. In de klas krijgen leerlingen en ook ouders hierover informatie, de spreekbeurt wordt thuis voorbereid.

Gelet wordt op begrijpelijke en voldoende informatie, volgorde/verdeling in hoofdstukken, vertellen/presenteren in de klas en materialen.

In groep 7-8 wordt ook op een eigen manier aan een werkstuk gewerkt.

We streven naar een geleidelijke uitbreiding van zelfstandigheid.

Methode Blink

Voor wereldoriëntatie werken we met de geïntegreerde methode Blink. Aardrijkskunde, geschiedenis, natuuronderwijs en techniek komen in deze methode samen. In de loop van het komende jaar zullen wij regelmatig toelichten welke onderwerpen aan de orde komen.

Verkeer

Voor de verkeerslessen maken we gebruik van de methode van Veilig Verkeer Nederland. Deze methode bestaat uit telkens actuele werkbladen in de vorm van krantjes, die afgestemd zijn op de leeftijden van de kinderen. In groep 3 en 4 heten de werkbladen Stap Vooruit, in groep 5 en 6 Op Voeten en Fietsen, in groep 7 en 8 De Jeugdverkeerskrant. Ook organiseren we regelmatig verkeersprojecten. Dit doen we met de hulp van de Verkeerscommissie van onze school.

Sinds het schooljaar 2008-2009 doen wij mee aan het Nationaal Verkeersexamen via VVN. Dit examen vindt plaats in groep 7. De kinderen doen een theoretisch verkeersexamen en een praktisch verkeersexamen. De datum van het theoretisch verkeersexamen wordt landelijk bepaald door het VVN. Het praktisch verkeersexamen kan worden afgenomen als het theoretische deel is gehaald en als de fiets in orde is. Van te voren krijgen de leerlingen de route mee zodat er geoefend kan worden, er staan namelijk geen tekens/pijltjes op de weg. Het examen speelt zich af in Obdam en we doen dit in samenwerking met De Caegh en De Kelderswerf. Tijdens het praktisch verkeersexamen wordt er een beroep gedaan op de ouders/verzorgers van de groep 7 leerlingen.

Als er kinderen gezakt zijn, worden deze dezelfde middag door de eigen leerkracht gebeld. In groep 8 doen zij het examen dan opnieuw, zodat ze met een goede kennis van verkeer van onze school verlaten. Als beide onderdelen gehaald zijn, krijgen de kinderen een diploma.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Hiervoor gebruiken wij Kanjertraining. Dit is een sociale vaardigheidstraining die start in groep 1 en door de hele school gevolgd wordt. Alle leerkrachten zijn in het bezit van het Kanjercertificaat.

Kanjertraining bestaat uit een serie lessen met bijbehorende oefeningen om de sfeer in de klas goed te houden (preventief) of te verbeteren (curatief). We streven daarbij de volgende doelen na:

- Het bevorderen van vertrouwen en veiligheid in de klas.
- Het versterken van de sociale vaardigheden bij leerlingen.
- Beheersing van verschillende oplossingsstrategieën bij pesten en andere conflicten.
- Bewustwording van de eigenheid bij leerlingen.
- Leren om verantwoordelijkheid te nemen.
- Het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie.

Kanjertraining is in feite dan ook meer dan alleen een methode, het vormt voor scholen de leidraad om pedagogisch beleid te maken. Kanjertraining helpt leerkrachten om anders te kijken naar het gedrag van kinderen. Gaat er dan nooit meer iets mis op Kanjerscholen, heerst er altijd rust en vrede? Nee. Maar Kanjertraining kan wel helpen om problemen bespreekbaar te maken en te zoeken naar oplossingen die goed zijn voor alle partijen.

Techniek

Vanaf 2017-2018 wordt er in de midden- en bovenbouw ook structureel, wekelijks gewerkt met het programma Bomberbot of Scratch . Met dit programma leren de kinderen op een speelse wijze de vaardigheden die nodig zijn om te programmeren. De zogenaamde Computational thinking skills.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen leren programmeren omdat dat in toenemende mate de taal is van onze huidige samenleving. Bovendien stimuleren deze programma's vaardigheden die in veel meer situaties van nut zijn: probleemanalyse, afbakenen, samenwerken, creativiteit, uitproberen en leren van fouten.

Creatieve vakken

Muziek

Muziek is meer dan alleen maar zingen. Alle domeinen van muziek zijn terug te vinden in de digitale muziekmethode 123Zing!: zingen, muziek maken, luisteren, noteren en bewegen.

Daarnaast zullen de leerlingen van groep 3-4 om het jaar gedurende 20 lessen algemene muzikale vaardigheden aangeboden krijgen. De lessen starten in januari en worden gegeven door Muziekschool Koggenland.

De groepen 5 t/m 8 volgen dit jaar een sessie instrumentlessen: Dit jaar wordt in groep 5-6 keyboardles gegeven en in groep 7-8 gitaarles

Gedurende 8 weken leren de kinderen de eerste vaardigheden en werken dan toe naar een concert voor ouders.....

Tekenen

Bij tekenen bieden wij diverse opdrachten aan. De kinderen leren tekenen, schilderen, kleurgebruik en zij maken kennis met verschillende materialen en technieken.

Handvaardigheid

De groepen 1 t/m 3 hebben handarbeid op hun eigen niveau in de klas.

Vanaf groep 4 komen de kinderen tijdens een afgesproken uur in aanraking met verschillende vaardigheden zoals houtbewerken, naaien en stof versieren, koken, metaal bewerken, klei, papier en karton, mozaiek, gutsen, filigraan, techniek, papier-maché, enz. Er wordt in circuitvorm in groepjes van ongeveer zes leerlingen gewerkt onder begeleiding van een ouder of leerkracht. Om de vijf weken is er een tentoonstelling van het gemaakte werk voor alle leerlingen. Ook ouders mogen dan komen kijken.

Voor de groepen 7-8 is dat de woensdagmiddag (laatste uur)

Voor de groepen 5-6 is dat de donderdagmiddag (laatste uur)

Bewegingsonderwijs

Gymnastiek

In groep 1-2 staat bewegingsonderwijs eigenlijk dagelijks op het rooster. Specifiek wordt er twee keer per week gegymd in de gymzaal aan 't Ouwe Hof.

Voor het bewegingsonderwijs in deze groepen is geen speciale gymkleding nodig. Wel raden wij u aan voor gym schoenen met een makkelijke sluiting te zorgen (bij voorkeur geen vetersluiting) en uw kind geen sieraden om te laten doen.

Alle groepen hebben twee maal per week gym in de gymzaal. Er wordt gebruik gemaakt van de methode Basislessen Bewegingsonderwijs. Op dinsdag worden de gymlessen verzorgd door de vakleerkracht. Op de donderdag door de eigen leerkracht.

In de zomermaanden wordt er bij goed weer gebruik gemaakt van het veld bij de gymzaal..

Schoolzwemmen

Schoolzwemmen is er voor de groepen 4 t/m 8.

In de oneven weken, op de vrijdagochtend, gaat een groep schoolzwemmen.

De ene keer groep 4-5-6 , de volgende keer groep 7-8.

We zwemmen in het binnenbad in De Goorn en we worden gehaald en gebracht met een bus. Het schoolzwemmen vindt plaats op initiatief van de gemeente. Als een groep gaat zwemmen, vervalt de gymles op de vrijdag.

De volgende onderwerpen gaat het Koggenbad tijdens het schoolzwemseizoen 2024-2025 voor de groepen 4 t/m 8 verzorgen.

- Snorkelen
- Spelvormen
- Verbeteren zwemslagen
- Zwemmen met (winter)kleding
- Wat moet je doen als je onder het ijs komt
- Red jezelf en een vriendje
- Balzwemmen (behendigheid- en spelvormen)
- Nieuwe zwemslagen aanleren (samengestelde rugslag, Spaanse slag)
- Wedstrijd en estafette
- Onderwateroriëntatie
- Kunstzwemmen.
- Duik- en springvormen.

De onderwerpen worden gedurende een aantal weken aangeboden, zodat alle groepen er kennis mee kunnen maken. Kinderen die nog niet kunnen zwemmen, krijgen de gelegenheid om, in januari/februari 2025, gratis particuliere lessen te volgen. Deze gratis lessen worden in het kader van de doelstelling dat, alle kinderen in groep 8 zwemveilig (of A diploma) moeten zijn, aangeboden (vangnetconstructie).

Het moge duidelijk zijn: zwemonderwijs kost extra tijd (en dat is dure onderwijstijd). Het onderhoud van de vaardigheid van het zwemmen vinden we zo belangrijk dat we dit blijven doorzetten.